

Δεν πρέπει να αρθεί η κοστοστρέφεια διότι δεν διορθώθηκε ο λόγος επιβολής της κοστοστρέφειας, που είναι η έλλειψη αποτελεσματικού ανταγωνισμού στην αγορά των τηλεπικοινωνιών.

Οι εναλλακτικοί πάροχοι δεν είναι σε θέση ακόμα να παράσχουν υπηρεσίες διότι είναι σε εκρεμότητα η ισότιμη πρόσβαση στην ενδοκτηριακή καλωδίωση (γνωστή και ως «εσωτερική» ή «κάθετη» καλωδίωση) οπτικών ινών στα κτήρια.

1. Ήδη από το 2025 ήταν γνωστό το πρόβλημα (Αλαλούμ με τις οπτικές ίνες στις πολυκατοικίες → Πολλοί τρέχουν να «καπαρώσουν» κτίρια, μη επιτρέποντας σε τρίτους να αξιοποιήσουν την υποδομή οπτικών ινών: <https://www.powergame.gr/start-ups-digital/1204120/alaloum-me-tis-optikes-ines-stis-polykatoikies/>).
2. Το Ιούλιο του 2026 ανακινήθηκε ξανά το θέμα (Στις πολυκατοικίες μεταφέρεται η κόντρα για τις οπτικές ίνες: www.sbctv.gr/2026/07/optikes-ines/).
3. Στο τέλος του Ιουλίου 2026 η ΕΕΤΤ ξεκινά τη διαβούλευση για την άρση της κοστοστρέφειας στον ΟΤΕ εν μέσω Αυγούστου, χωρίς να κάνει αναφορά στο ζήτημα της ενδοκτηριακής καλωδίωσης (ότι οι εναλλακτικοί πάροχοι δεν είναι ακόμα σε θέση να παράσχουν υπηρεσίες στους πολίτες).
4. Στα μέσα Σεπτεμβρίου 2026 εμφανίζεται ξανά στον τύπο το ζήτημα με τη πρόσβαση στα κτήρια και τη κάθετη καλωδίωση (Οπτικές ίνες: Συνεχίζεται το αλαλούμ στις πολυκατοικίες – Έρχεται νομοθετική παρέμβαση: <https://www.capital.gr/epikairoτητα/4017328/optikes-ines-sunexizetai-to-alaloum-stis-polukatoikies-erxetai-nomothetiki-parembasi/>).

Αυτό που δεν έχει γίνει ακόμα, είναι

- i. να τεθεί σε δημόσια διαβούλευση το ζήτημα της ενδοκτηριακής καλωδίωσης οπτικών ινών,
- ii. να ψηφιστεί η Κοινή Υπουργική Απόφαση που θα επιτρέπει στους εναλλακτικούς παρόχους να έχουν ισότιμη πρόσβαση στην ενδοκτηριακή καλωδίωση.

Ως εκ τούτου, δεν δύναται να αρθεί η κοστοστρέφεια μέχρι να ολοκληρωθεί η επίλυση της ισότιμης πρόσβασης στην ενδοκτηριακή καλωδίωση.

Ο βασικός λόγος για την επιβολή της υποχρέωσης κοστοστρέφειας στον ΟΤΕ ήταν η διαπίστωση της έλλειψης αποτελεσματικού ανταγωνισμού στη σχετική αγορά. Ειδικότερα, σύμφωνα με το ΦΕΚ 1028/Β/24-2-2023, η απόφαση βασίστηκε στα εξής:

- **Έλλειψη Αποτελεσματικού Ανταγωνισμού:** Η Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΕΕΤΤ) διαπίστωσε, κατά την ανάλυσή της, ότι χωρίς εκ των προτέρων ρύθμιση δεν υπήρχε αποτελεσματικός ανταγωνισμός στη λιανική αγορά πρόσβασης.
- **Σημαντική Ισχύς στην Αγορά (ΣΙΑ):** Λόγω αυτής της έλλειψης ανταγωνισμού, ο ΟΤΕ ορίστηκε επίσημα ως η επιχείρηση με Σημαντική Ισχύ στην Αγορά (ΣΙΑ) στη διακριτή χονδρική αγορά τοπικής πρόσβασης με οπτικές ίνες. Αυτό πρακτικά συνέβαινε επειδή ο ΟΤΕ διέθετε το σημαντικά μεγαλύτερο δίκτυο σε όλη την ελληνική επικράτεια.
- **Αποτροπή Κατάχρησης και Ανάπτυξη Ανταγωνισμού:** Για να αντιμετωπιστεί αυτή η έλλειψη ανταγωνισμού, η ΕΕΤΤ πρότεινε και επέβαλε στον ΟΤΕ συγκεκριμένες κανονιστικές υποχρεώσεις, μεταξύ των οποίων ο έλεγχος τιμών και η κοστοστρέφεια.
- **Δίκαιη Πρόσβαση για Εναλλακτικούς Παρόχους:** Η κοστοστρέφεια επιβλήθηκε για να διασφαλιστεί ότι ο ΟΤΕ δεν θα τιμολογεί αυθαίρετα, αλλά ότι κάθε τιμή για προϊόντα χονδρικής θα υπολογίζεται με βάση το τρέχον κόστος (ή το πραγματικό κόστος συν έναν εύλογο συντελεστή απόδοσης). Αυτό επιτρέπει σε άλλους παρόχους να ενοικιάζουν τις υποδομές του ΟΤΕ σε δίκαιες τιμές, αποτρέποντας πρακτικές «συμπίεσης περιθωρίου» (margin squeeze) και προστατεύοντας τον ανταγωνισμό προς όφελος του τελικού καταναλωτή. Αυτό επιτρέπει και στους εναλλακτικούς παρόχους να ξεκινήσουν τα δικά τους δίκτυα χωρίς να αντιμετωπίσουν αθέμιτο ανταγωνισμό. Είναι προς όφελος του τελικού καταναλωτή να υπάρχουν πολλαπλές ανεξάρτητες επιλογές.

Με τα δεδομένα του 2023, όπου σε αυτά βασίστηκε το ΦΕΚ 1028/Β/24-2-2023, τέθηκαν τα παρακάτω κριτήρια για την άρση ή όχι της κοστοστρέφειας.

- **Χρονική Προϋπόθεση:** Πρέπει να παρέλθουν τρία (3) έτη από τη θέση σε ισχύ της σχετικής απόφασης της ΕΕΤΤ.
- **Γεωγραφικός Περιορισμός:** Η άρση δεν έχει οριζόντια εφαρμογή, αλλά εξετάζεται και εφαρμόζεται ανά Αστικό Κέντρο (ΑΚ).
- **Ανάπτυξη Ανταγωνιστικού Δικτύου:** Απαιτείται να έχει αναπτυχθεί εναλλακτικό δίκτυο FTTH (οπτικών ινών μέχρι τον τελικό συνδρομητή) στο εκάστοτε Αστικό Κέντρο.
- **Ποσοστό Κάλυψης:** Το εναλλακτικό δίκτυο FTTH οφείλει να καλύπτει τουλάχιστον το 80% των ενεργών ευρυζωνικών συνδρομητών του συγκεκριμένου Αστικού Κέντρου.
- **Λειτουργικότητα Παθητικών Υποδομών:** Η πρόσβαση στα τεχνικά έργα υποδομών που προσφέρει ο ΟΤΕ στους εναλλακτικούς παρόχους πρέπει να είναι αποδεδειγμένα λειτουργική.
- **Κανονιστική Έγκριση:** Η άρση δεν γίνεται αυτόματα, αλλά απαιτεί την έκδοση Απόφασης τροποποίησης των ρυθμιστικών υποχρεώσεων από την ΕΕΤΤ, η οποία εκδίδεται μετά από εθνική δημόσια διαβούλευση και σχετική κοινοποίηση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το BEREC και τις Εθνικές Ρυθμιστικές Αρχές των λοιπών κρατών μελών της ΕΕ.

Ωστόσο, αυτό που δεν μπόρεσε να προβλέψει το ΦΕΚ 1028/Β/24-2-2023, είναι η ιδιάζουσα κατάσταση με την ενδοκτηριακή καλωδίωση και την πρόσβαση στην ενδοκτηριακή καλωδίωση από τους εναλλακτικούς παρόχους.

Ένας μεγάλος τηλεπικοινωνιακός πάροχος (αυτός που έχει Σημαντική Ισχύ στην Αγορά) δεν μπορεί να εμποδίσει άλλες εταιρείες από το να σκάψουν τους δρόμους και να περάσουν τα δικά τους καλώδια οπτικών ινών σε μια περιοχή. Όμως, μπορεί να βάλει εμπόδια όταν έρθει η ώρα να χρησιμοποιήσουν την υπάρχουσα εσωτερική καλωδίωση (την «κάθετη καλωδίωση») μέσα στις πολυκατοικίες.

Αυτό δημιουργεί ένα μεγάλο πρόβλημα: μια μικρότερη εταιρεία ρισκάρει να ξοδέψει χρήματα για να φέρει την οπτική ίνα μέχρι το κτήριο, αλλά τελικά να μην μπορεί να δώσει ίντερνετ στους ενοίκους, επειδή ο μεγάλος πάροχος δεν την αφήνει να συνδεθεί στην εσωτερική καλωδίωση που έχει ήδη εγκαταστήσει εκείνος. Καθώς ο μεγάλος πάροχος ελέγχει τις περισσότερες εσωτερικές καλωδιώσεις, ιδιαίτερα στα κτήρια με πολλά διαμερίσματα (όπου υπάρχουν οι περισσότεροι πελάτες και συντέθηκαν ήδη), έχει ένα σημαντικό πλεονέκτημα.

Η προσέγγιση της ΕΕΤΤ για τη χρήση της εσωτερικής (κάθετης) καλωδίωσης οπτικών ινών στα κτήρια βασίζεται σε δύο εναλλακτικές (Νόμο 4463/2017 (ΦΕΚ 42/Α/30-3-2017)): είτε στη σύναψη μεμονωμένων εμπορικών συμφωνιών μεταξύ των παρόχων, είτε στην εγκατάσταση πολλαπλών καλωδιώσεων στο ίδιο κτήριο. Και οι δύο επιλογές παρουσιάζουν σημαντικά πρακτικά κενά.

- **Πολυπλοκότητα και ανισορροπία στις συμφωνίες:** Το μοντέλο των διμερών συμφωνιών δεν είναι πρακτικά βιώσιμο. Για παράδειγμα, 4 πάροχοι με ιδιόκτητα δίκτυα χρειάζονται 6 ξεχωριστές συμφωνίες μεταξύ τους, ενώ 5 πάροχοι θα χρειάζονταν 10. Στο πλαίσιο αυτών των διαπραγματεύσεων, ο πάροχος με Σημαντική Ισχύ στην Αγορά (ΣΙΑ) διαθέτει το πλεονέκτημα να επιβάλλει τους όρους του στους εναλλακτικούς. Αν και η ΕΕΤΤ προσφέρει τη λύση της διαιτησίας σε περίπτωση αδιεξόδου, η διστακτικότητά της να παρεμβαίνει ουσιαστικά, φαίνεται να έχει αποθαρρύνει τους εναλλακτικούς παρόχους από το να αξιοποιήσουν αυτό το εργαλείο μέχρι σήμερα.
- **Ανεδαφικότητα των πολλαπλών καλωδιώσεων:** Η λύση της ΕΕΤΤ να επιτρέπει δεύτερη ή και τρίτη ενδοκτηριακή καλωδίωση, όταν οι πάροχοι δεν τα βρίσκουν, στερείται ρεαλισμού. Ήταν εξ αρχής προβλέψιμο ότι οι ιδιοκτήτες και οι ένοικοι των πολυκατοικιών θα αρνούνταν κατηγορηματικά να επιτρέψουν πολλαπλές, επαναλαμβανόμενες τεχνικές εργασίες και φθορές στους κοινόχρηστους χώρους τους.

Η ενδοκτηριακή καλωδίωση οπτικών ινών ενός κτηρίου μπορεί να πραγματοποιηθεί

1. **Με έξοδα του παρόχου.** Ο πάροχος θα ανακάμψει αυτό το κόστος μέσω ειδικού τέλους που εμπεριέχεται στο πάγιο της σύνδεσης και το ύψος του είναι μεταξύ 2,3€ και 2,5€ ανά μήνα. Αυτό το ειδικό τέλος καταβάλεται από τον πελάτη κάθε μήνα για πάντα, και έχει τη μορφή υποστήριξης/συντήρησης και δεν υπόκειται σε διαδικασία απόσβεσης ώστε μελλοντικά να εξαληφθεί ως τέλος.
2. **Με έξοδα του εργολάβου** που κατασκευάζει το νεόδμητο κτήριο, όπως πια είναι απαραίτητο. Εδώ ο πάροχος δεν ξόδεψε χρήματα για να γίνει η κάθετη καλωδίωση, ωστόσο δεν υπάρχει δυνατότητα στον καταλωτή να επωφεληθεί με μείωση τιμής του παγίου, από τη στιγμή που δεν πρέπει να χρεώνεται το ειδικό τέλος. Μπορούν και οι ιδιοκτήτες ενός κτηρίου να επιλέξουν να γίνει η ενδοκτηριακή καλωδίωση με δικά τους έξοδα.

3. **Με έξοδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης** μέσω της Δράσης Smart Readiness, <https://smartreadiness.gov.gr/egkatastates> Με τη Δράση Smart Readiness, οι συνδέσεις οπτικής ίνας που θα πραγματοποιηθούν, δέχονται έκπτωση 2€/μήνα για μια περίοδο 24 μηνών. Η ΕΕΤΤ δεν διευκρίνισε αν θα εξακολουθήσει να υπάρχει έκπτωση 2€/μήνα μετά το πέρας των 24 μηνών, μιας και δεν πρέπει να υπάρχει το ειδικό τέλος για την κάθετη καλωδίωση.

Η Δράση Smart Readiness ήταν πρωτοποριακή διότι επέτρεπε σε ανεξάρτητο εγκαταστάτη οπτικών ινών να αξιοποιήσει το voucher που δίνεται σε κάθε κτήριο και να υλοποιήσει την κάθετη καλωδίωση. Η δε κάθετη καλωδίωση να είναι ανεξάρτητη από κάθε πάροχο, και να ανήκει εξ ολοκλήρου στην πολυκατοικία. Ως εκ τούτου, να μην υπάρχει κάποιο ειδικό τέλος για την κάθετη καλωδίωση, όπως δεν υπάρχει κάποιο τέλος για την κάθετη καλωδίωση χαλκού. Το πιο σημαντικό ζήτημα ωστόσο, ήταν ότι επιτρέπει σε κάθε πάροχο να συνδέσει την υποδομή του με την κάθετη καλωδίωση, χωρίς πρόσθετο κόστος ενοικίασης. Η χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση επιβάλλει την ουδετερότητα ως προς τους παρόχους, και η ενδοκτηριακή καλωδίωση δεν μπορεί να κάνει διακρίσεις ως προς ένα πάροχο.

Στην πράξη ωστόσο, φαίνεται να έγιναν προσπάθειες ώστε η Δράση Smart Readiness να αποτύχει. Συγκεκριμένα, για να επιδοτηθεί ένα κτήριο από τη Δράση Smart Readiness, δεν έπρεπε να υπάρχει υποχρέωση να συνάψει κάποιος σύμβαση για σύνδεση οπτικών ινών. Η υλοποίηση της κάθετης καλωδίωσης είναι ανεξάρτητη από τη σύνδεση του κτηρίου με το δίκτυο ενός παρόχου. Ως εκ τούτου, στη Δράση αναγκάστηκε να προσθέσει το παρακάτω διευκρινιστικό κείμενο *«Διευκρινίζεται ότι η πραγματοποίηση των εργασιών από τον επιλεγμένο εγκαταστάτη στο πλαίσιο του Προγράμματος Smart Readiness δεν ενέχει οποιαδήποτε υποχρέωση από πλευράς του Διαχειριστή του κτηρίου ή άλλου Ενοίκου του, να συνάψει σύμβαση παροχής υπηρεσίας με συγκεκριμένο τηλεπικοινωνιακό πάροχο. Οποιαδήποτε προσπάθεια από τον επιλεγμένο εγκαταστάτη να καταστρατηγήσει τον κανόνα αυτόν, θα πρέπει να καταγγέλλεται άμεσα στην ΚτΠ ΜΑΕ, μέσω email στο smartreadiness@ktpae.gr, ή καλώντας στο Κέντρο Εξυπηρέτησης της Δράσης από 9:00 έως 17:00, στο 210-2153936, παρέχοντας όλα τα απαραίτητα στοιχεία προκειμένου η ΚτΠ ΜΑΕ να προχωρήσει στις δικές της ενέργειες.»* (Πηγή: <https://smartreadiness.gov.gr/egkatastates>).

Όμως, σε επικοινωνία με τον πάροχο που έχει Σημαντική Ισχύ στην Αγορά για την υλοποίηση της Δράσης Smart Readiness χωρίς την ταυτόχρονη σύναψη σύμβασης παροχής υπηρεσίας, το τηλεφωνικό κέντρο δήλωνε ότι κατέγραφε το αίτημα αλλά ποτέ δεν το υλοποιούσε. Σε μία περίπτωση (Αρ. Πρωτ. ΕΕΤΤ: 28870 - 12/11/2025), σε διάστημα πέντε μηνών έγιναν οκτώ τέτοια αιτήματα και σε κανένα από αυτά δεν υπήρξε οποιαδήποτε απάντηση από την πλευρά του παρόχου. Εδώ εμφανίζονται οι κωδικοί των αιτημάτων κατά το Εμπορικό Τμήμα του ΟΤΕ):

- α. 2-3330 2890 8710 (28 Ιουλίου 2025)
- β. 2-333164523825 (1 Αυγούστου 2025)
- γ. 2-333391823174 (6 Αυγούστου 2025)
- δ. 2-3352 9713 1874 (25 Σεπτεμβρίου 2025)
- ε. 2-3353 4413 7926 (26 Σεπτεμβρίου 2025)
- στ. 2-3366 5565 2382 (27 Οκτωβρίου 2025)
- ζ. 2-3367 1186 3029 (29 Οκτωβρίου 2025)

η. 2-3372 9963 9826 (11 Νοεμβρίου 2025)

Αντίθετα, για το ίδιο κτήριο, ένας ένοικος έκανε μετέπειτα αίτημα σύμβασης παροχής υπηρεσίας στον πάροχο με ΣΙΑ και μέσα σε λίγες ημέρες ήρθε εγκαταστάτης του παρόχου να κάνει την αυτοψία για να ξεκινήσει η διαδικασία της υλοποίησης της κάθετης καλωδίωσης μέσω του Smart Readiness.

Υπάρχουν δυστυχώς περισσότερα παραδείγματα τέτοιων πρακτικών. Το σημαντικό είναι ότι η ενδοκτηριακή καλωδίωση οπτικών ινών είναι ένα σημείο που ο πάροχος με Σημαντική Ισχύ στην Αγορά εκμεταλλεύεται τη θέση του για να αποτρέψει τον ανταγωνισμό.

Φαίνεται ότι ο στόχος του παρόχου με ΣΙΑ να καθοριστεί ως ο βασικός πάροχος που θα «συντηρεί» τις ενδοκτηριακές καλωδίώσεις μέσω του ειδικού τέλους, είτε αυτές έγιναν με έξοδά του, είτε έγιναν από έξοδα άλλης πηγής. Το δε ποσό του ειδικού τέλους είναι στο ύψος των 2,3-2,5€ περίπου ανά μήνα ανά ενεργή σύνδεση οπτικής ίνας, για πάντα.

Ως εκ τούτου, θεωρούμε ότι δεν πρέπει να αρθεί η κοστοστρέφεια του ΟΤΕ μέχρι να επιλυθεί και να υλοποιηθεί η ισότιμη πρόσβαση στην ενδοκτηριακή καλωδίωση σε όλους τους παρόχους.